

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01532/2018-ERU

V Ostravě dne 26. února 2018

Č. j. 01532-3/2018-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01532/2018-ERU s obviněným z přestupku, právnickou osobou **Stavitelství Kamínek s.r.o.**, se sídlem č. p. 11, 330 35 Líšňany, IČO: 260 21 471, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, právnická osoba Stavitelství Kamínek s.r.o., se sídlem č. p. 11, 330 35 Líšňany, IČO: 260 21 471 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 2. března 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Plzeň, v ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE], zemní práce v souvislosti se stavbou „Výstavba nové prodejny firmy ELFETEX, spol. s.r.o. na pozemku p. č. 2267/3, k. ú. Doubravka“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03518.

Odůvodnění

Dne 11. října 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 2. listopadu 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 10717-7/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 10717/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 13. února 2018, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce na stavbě „Výstavba nové prodejny firmy ELFETEX, spol. s r.o. na pozemku p. č. 2267/3, k. ú. Doubravka“ (dále jen „stavba“) na základě Smlouvy o dílo uzavřené dne 7. února 2017 se společností SILBA – Elstav s.r.o., se sídlem Plzeňská 155, 326 00 Letkov, IČO: 64358844 (dále jen „objednatel“). Dne 8. února 2017 došlo k předání a převzetí staveniště, o čemž svědčí zápis do listu denních záznamů stavby stavebního deníku č. [REDAKCE] o předání a převzetí staveniště.

Správce plynárenského zařízení vydal dne 21. července 2016 na základě žádosti objednatele stanovisko zn. [REDAKCE] s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Mezi podmínkami uvedeného stanoviska je mimo jiné uvedeno, že přesnou polohu plynárenského zařízení a plynovodních přípojek je nutno před zahájením stavby určit vytyčením.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 26. července 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol č. [REDAKCE]. Vytyčení bylo provedeno s platností 2 měsíce ode dne vytyčení. Z výše uvedeného vyplývá, že vytyčení polohy plynárenských zařízení pozbylo platnosti dne 26. září 2016.

Dne 2. března 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Plzeň, v ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. O poškození byl proveden zápis do Stavebního deníku objednatele – denní záznam stavby, list č. [REDAKCE].

Objednatel zemních prací ve svém vyjádření ze dne 11. července 2017 uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo při přípravných zemních pracích pro realizaci plynovodní přípojky. Vedení sítí odpovídalo vytyčení, ale hlavní řad plynu byl protažen starým ocelovým potrubím. Hlavní řad ani přípojka nebyly obsypány pískem ani označeny fólií. Na ocelovém potrubí byl proveden výřez pro přípojku k objektu společnosti Würth. K poškození plynárenského zařízení došlo pásovým rypadlem. Objednatel dále uvedl, že zemní práce na stavbě prováděl účastník řízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 14. srpna 2017 mimo jiné uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo při strojním odklizení již vykopané zeminy z ručního výkopu (sondy) nad stávající přípojkou, která nebyla uložena v předpokládané normované hloubce ani náležitě obsypána ani označena výstražnou fólií.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 26. října 2017 dále doplnil, že po tom co došlo k poškození plynárenského zařízení, se snažil přispět k odstranění následků poškození. Byl proveden ruční odkop poškozeného potrubí, provizorní zaslepení úniku plynu a účastník řízení následně spolupracoval s objednatelem při opravě poškozené přípojky.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 114 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 7. března 2017.

Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 2. března 2017 došlo k přerušení dodávky plynu 9 konečným zákazníkům. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly objednatelem uhrazeny.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, respektive jeho zaměstnanec, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a podle podmínek stanovených správcem distribuční soustavy.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v něm lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, když aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům a k úniku plynu do ovzduší. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené, kdy strojně těžil zeminu z výkopu, nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost. Účastník řízení, kterým je společnost, jejíž činností jsou mimo jiné výkopové práce, si měl být vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností, tedy bez použití zemního stroje.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku velkého množství plynu do ovzduší a k odpojení většího počtu konečných zákazníků, což hodnotí správní orgán taktéž jako přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku plynu nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně

nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Účastník řízení před zahájením zemních prací nenechal provést vytyčení plynárenského zařízení v terénu, což hodnotí správní orgán rovněž jako přitěžující okolnost.

Jakožto polehčující okolnosti pak správní orgán zohlednil to, že poškozené plynárenské zařízení nebylo dle vyjádření účastníka řízení uloženo ve správné hloubce, obsypáno pískem a označeno fólií, jak vyžadují technické normy.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost také bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Bc. et Bc. Kateřina Grossmannová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava